

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatului Matei Vasile, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 18 mai 2020 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Matei Vasile xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx

Termenul de examinare:

prima instanță: 27.03.2020 – 18.05.2020

instanța de apel: 18.06.2020 – 21.07.2020

instanța de recurs: 18.08.2020 – 20.01.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 18 mai 2020, *examinând cauza pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Matei Vasile a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) și art. 190 alin. (1) Cod penal, fiind condamnat după cum urmează:

- în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de efectuarea tranzacțiilor imobiliare pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Matei Vasile i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni.

În baza art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 01.08.2019, stabilindu-i definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de efectuarea tranzacțiilor imobiliare pe un termen de 2 (doi) ani.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Gomanico Stepan a fost admisă, dispunându-se încasarea de la Matei Vasile în beneficiul lui Gomanico Stepan, prejudiciul material în mărime de 5610 (cinci mii șase sute zece) lei.

2. În sentință, prima instanță a constatat că:

Matei Vasile, la 12 noiembrie 2019, în complicitate cu altă persoană, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și părților actului juridic nul, precum și determinată de comportament dolosiv și viclean al acestora, știind cu certitudine că apartamentul nr. xxxxx de pe str. xxxxx, mun. Chișinău, nu le aparține, au postat pe site-ul www.999.md un aviz privind vânzarea apartamentului dat, iar la 14 noiembrie 2019 Matei Vasile a închiriat apartamentul dat de la Fieraru Nicolae care este proprietarul, și tot în acea zi aproximativ la ora 13:00, în continuarea acțiunilor criminale, o altă persoană, aflându-se în acel apartament, sub pretextul că vinde apartamentul, a obținut și însușit de la Bumbu Vlad, drept arvună pentru vânzarea apartamentului nominalizat, bani în sumă de 1000 euro, care conform ratei oficiale a Băncii Naționale, constituie 19282 lei, pe care i-a cheltuit pentru necesități personale, cauzându-i astfel părții vătămate Bumbu Vlad daune considerabile.

Prin acțiunile sale intenționate, Matei Vasile a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, părților actului juridic nul, determinată de comportament dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.

Tot el, MATEI Vasile la 10 ianuarie 2020, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și părților actului juridic nul, precum și determinată de comportament dolosiv și viclean al acestuia, știind cu certitudine că apartamentul nr. xxxxx de pe str. xxxxx, mun. Chișinău, nu-i aparține, a postat pe site-ul www.999.md un aviz privind chiria apartamentului dat, apoi a închiriat apartamentul respectiv de la Antropov Mihail, și în continuarea acțiunilor criminale, la 12.01.2020 aproximativ la ora 19:00, aflându-se în acel apartament, sub pretextul că dă în chirie imobilul dat, a obținut și însușit de la Gomanico Stepan, bani pentru chirie în sumă de 5610

lei, pe care i-a cheltuit pentru necesități personale, cauzându-i astfel părții vătămate Gomanico Stepan daune considerabile.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Matei Vasile a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, părților actului juridic nul, determinată de comportament dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatului Matei Vasile a înaintat cerere de apel, prin care a solicitat casarea sentinței, în partea ce ține de stabilirea pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu aplicarea unei pedepse minime prevăzută de lege ce cu aplicarea art. 90 alin. (11) Cod penal, cu menținerea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea unui termen de probațiune rezonabil, ales de instanță.

În motivarea cererii de apel, avocatul a menționat că pedeapsa aplicată de prima instanță, este prea aspră dat fiind faptul că inculpatul este o persoană care pentru prima dată a săvârșit o infracțiune, antecedentele penale nu are.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, apelul avocatului Marinescu Dumitru în numele inculpatului Matei Vasile, a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunile imputate, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel, a apreciat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, prima instanță corect a aplicat prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Conform art. 16 alin. (3) și (4) Cod penal, infracțiunile săvârșite de către Matei Vasile, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și grave. De asemenea, prima instanță a ținut cont de faptul că inculpatul nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, a recunoscut vina și a manifestat căința sinceră. Circumstanțe atenuate n-au fost reținute în privința inculpatului, iar ca circumstanță agravante, în privința inculpatului s-a reținut, comiterea faptei de către o

persoană care anterior a săvârșit fapte similare. Prejudiciul părților vătămate nu a fost restituit.

Contrar argumentelor din cererea de apel, instanța de apel a menționat că inculpatul Matei Vasile, anterior a mai comis multiple infracțiuni, la momentul săvârșirii infracțiunilor imputate avea antecedente penale nestinse, fiind în același timp condamnat pentru comiterea unor infracțiuni similare, ultima dată prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr 1- 1217/2019 din 01.08.2019, condamnat în baza art. 27, 190 alin. (1), 27, 190 alin. (1), 27, 190 alin. (1) Cod penal, conform art. 84, art. 90 Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendare a executării pe un termen de 3 ani (f. d. 192-197, vol. I), fapt care denotă că inculpatul n-a stat pe cale corectării și reeducării, n-a tras concluziile necesare și a continuat să comită infracțiuni contra patrimoniului, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii nu v-a duce la scopul prevăzut de lege, de îndreptare și corectare a lui, or, dânsul anterior, comițând infracțiuni și fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendare a executării pe o perioadă de probațiune, a continuat comiterea infracțiunilor.

În speță infracțiunile au fost săvârșite de Matei Vasile la data de 12 noiembrie 2019 și respectiv 10 ianuarie 2020, deci infracțiunile au fost comise după pronunțarea sentinței de condamnare din 01.08.2019, adică în termenul de probațiune, motiv din care prima instanță corect a dispus stabilirea unei pedepse cu aplicarea art. 85 Cod penal.

Totodată, ținând cont și de faptul că dânsul a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în fază de urmărire penală, aplicând prevederile art. 364¹ Cod procedură penală, instanța de apel a conchis că prima instanță corect și rațional i-a aplicat lui Matei Vasile pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat că pedeapsa aplicată inculpatului Matei Vasile este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către prima instanță, sentința fiind legală și întemeiată, iar careva abateri sau încălcări de ordin procedural, pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, nu au fost stabilite, motiv pentru care, apelul a fost apreciat ca fiind lipsit de temeiuri pentru admitere.

5. Nefiind de acord cu hotărârile instanțelor, avocatul Marinescu Dumitru, acționând în numele inculpatului Matei Vasile, a declarat recurs ordinar, prin care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, în

latura pedepsei cu aplicarea unei pedepsei sub limita minimă prevăzută de lege și cu aplicarea art. 90 alin. (11) Cod penal, cu menținerea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea unui termen de probațiune rezonabil ales de instanță.

În motivarea recursului, avocatul a menționat că în speță sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și anume nu sa luat în considerare faptul că inculpatul Matei Vasile recunoscut vina integral, sa căit sincer în cele comise, a solicitat ca judecata în privința lui să se desfășoare conform art. 364¹ Cod de procedură penală, are o vârstă tânără.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi Sergiu, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării a invocat în calitate de temei pentru recurs, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând materialele cauzei, prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, instanța de recurs a reținut că argumentele recursului apărării se întemeiază pe poziția privind asprimea pedepsei aplicate inculpatului, în opinia recurentului la caz fiind necesară aplicarea prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând hotărârile instanțelor în latura atacată de recurent, Colegiul penal conchide că atât prima instanță cât și instanța de apel au motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, prin prisma prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, instanța aplicând cumularea parțială a pedepselor stabilite pentru infracțiunile prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal apreciază că pedeapsa aplicată este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Matei Vasile, care potrivit materialelor cauzei anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 01.08.2019, în baza art. 27, 190 alin. (1), 27, 190 alin. (1), 27, 190 alin. (1) Cod penal, conform art. 84, art. 90 Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu suspendare a executării pe un termen de 3 ani (f. d. 192-197, vol. I), adică fiind în executarea termenului de probațiune a săvârșit noi infracțiuni cu intenție la

12 noiembrie 2019 și 10 ianuarie 2020, fiind la un interval scurt de timp după condamnarea sa.

Totodată, deși recurentul critică hotărârile instanțelor prin prisma aplicării pedepsei individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal nu a identificat în conținutul recursului argumentarea respectivei poziții, cu indicarea concretă a prevederilor legale ce au fost eronat aplicate de către instanțele de fond.

Prin urmare, analizând hotărârile atacate, Colegiul penal a stabilit că acestea la capitolul individualizării pedepsei inculpatului nu conțin nici o eroare, pedepsele pentru fiecare capăt de învinuire fiind stabilite în limitele noi, fiind corect aplicate prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Cu referire la solicitarea recurentului privind necesitatea aplicării în privința inculpatului Matei Vasile a prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal, Colegiul penal notează că respectivul articol reglementează cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.

Conform art. 16 alin. (3) și (4) Cod penal, infracțiunile săvârșite de către Matei Vasile, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și grave.

Astfel, Colegiul penal constată că în respectiva cauză instanța de apel corect a apreciat toate circumstanțele cauzei și corect a respins solicitarea privind aplicarea prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal, întrucât la caz nu sunt întrunite condițiile pentru aplicarea respectivei prevederi.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către partea apărării, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia.

În consecință, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea sunt identice celor din cererea de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus, complet, argumentat și motivat legal.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în cauza Albert vs. România, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces

echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatului Matei Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, în cauza penală în privința lui **Matei Vasile xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 martie 2021.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor